

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szóchohyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:

Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:

Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K 40

Kimaradnak

az iskolából a gyermekek, sokkal többen mint tavaly. A közoktatásiügyi miniszter elrendelte a 6 ik életévüket már, de 15 ik életévüket még be nem töltött gyermekek összeírását.

Nálunk még mindig nem akarják megérteni, hogy ma a kulturális közéletünk is olyan program, amelynek megvalósítása a nemzet jövője érdekében szükséges. Mindentudni a panaszokat bajuk, hogy sok a bolyongó gyerek az utcán, apjuk katoná, anyjuk keresi a kenyeret. Sok, nagyon sok gyermek azért nem megy iskolába, mert nincs cipője. Az egyedüli hely, amely az árva otthont pótolná, az iskola. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, milyen fontos az első benyomásokra érzékeny gyermek életének belpolása és gyomlálása, menyire közérdek, hogy megóvjuk a hajlékony gyermeklelkét az utca csábításairól, a felügyelenség és nevelés hiánya folytán kínákosó kísértésektől. Mindenütt kapukat kellene nyitni, hogy ösztönözve tudjon a gyermekcsereg tanulni és megszabaduljon az utcától, amely a maga szabadságával és szörny alkalmával sok rosszat tanít.

A má ifjúsága pusztul a harc-tereken, öregek és pelyhedző áru ifjak véreznek a jövőért, hogy ennek generációja boldogabb legyen. Minden reményünk a gyermek-sereg, amely hivatva van a nemzeti jövő megmunkálását erős lélekkel végezni. És ahelyett hogy alkalmat biztosítanának lelkük izmosítására, nem történik gondoskodás — legább is nem elegendőképpen — hogy a lelki állapot első gyomláló munkájához elég hely és alkalom legyen. Nagy kérdés ez, a legjelentékenyebb a nemzeti jövő szempontjából, amelyre annyiszor szeretünk hivatkozni.

Ne maradjon egyetlen iskolakerülő se, hogy egyetlen gyermek se maradjon oktatás nélkül.

Jellemző egy szegény asszonynak hozzánk intézett levelét:

Ezen pár sor írástomat tisztelettel küldöm a szerkesztő urhoz, sziveskedjen panasszomat lapjában közölni:

Egy szegény, segélyes asszony vagyok, kinek férje megcsúszott óta oda van és idehaza nem volt és nem láttuk harmadik éve már. Két év óta hadifogságban van és családjára... Pedig két iskolás gyermeke van és kértém nekik lábelit, hogy iskolába járhasanak. Azt mondták: menjen anyád dolgozni... Tudom kérem, hogy

dolgozni kell, mert ami segélyt adnak, az kenyérre sem sok. De még zsiradékra és tűzrevalóra is kell valami s ha több segélyt kérek, azt mondják: menjek dolgozni. — Hát hova menjek ilyenkor?...

Voltam kapálni és kukoricát törni. Hat hétig 2 forintjával. Ez bizony sem sok, ha...

Az egész levelet, teljes terjedelmében, nem közölhetjük, pedig úgy ez, mint a többi levél, amelyet le nem közölhetjük, igazolja, hogy úgy, mint az ország többi részében, így Makón is az államsegélyt fel kell emelni.

Ez nem csak a segélyezettek, de az államnak is elsőrendű érdeke.

Ujabb sikereink a román fronton.

1000 embert és 10 tisztet elfogtunk

Berlin, nov. 7.

Nagy főhadiszállás jelenti;

Nyugati hadszíntér:

Ruprecht trónörökös és hadcsoportja:

Az angoloknak tegnap nyilvánvalóan szándékunkban volt támadásokat folytatni azért is gyalogságuk csak Haucourt Abbai elől keletre tudta az árkot elhagyni rögtön visszatérésre kényszerítettük november 5-én angolok vesztesége halottakban különösen az ausztráliai hadosztályoknál igen jelentékeny volt, franciák is csak mérsékelt terjedelemben tudtak tegnap támadásait az elesettektől borított területen megismételni, Leszbonf és Rancout vidéken este és éjszaka intéztek csekély támadásokat amelyek legnagyobb része már tűzünkben összeomlottak egy német repülőraj éjjeli tömegtámadással felgyújtotta az Ozsnyi tőszerelepet Ozanytól délnyugatra a Somme mellett hosszantartó hatalmas robbanások még Szt. Gueninben is érezhetőek voltak.

A trónörökös hadcsoportja; A Reinis déli részen álló francis útegek bombázták az arcvona unok mögötti helyiségeket, a tüzet viszonzottuk és megtorlásul lőttük Reims városát. A Maas területén nem volt jelentős esemény.

Keleti hadszíntér:

Az orosz tűzérség Dünaburg és Norcz Tó között a szokottnál élénkebb tevékenységet fejtett ki gyenge ellenséges támadásokat Godusickétől és a moszkvai uttól délre könnyen visszavertük Werchtől északra a Stochod balpartján veszteség nélkül egy kis eron hidót, s néhány foglyot ejtettünk.

Aki keres

az fizessen.

A trónörökös a hadseregszállítókról.

Nagyváradon járt Magyarország jövődjé királya, Károly Ferenc József főherceg, lovassági tábornok és azok szívében. akik látták, beszéltek és érintkeztek vele, felejtethetetlen emléket hagyott maga után. Hogy királyunk menyire szereti a fiatal főherceget, arról Zita hercegnővel kötött házassága alkalmával szerzett tudomást a világ. Mi a meghatottság érzésével gondoltunk sok csapással sújtott királyura, aki vigasztalását, örömet és reménységét találta meg a fiatal pár boldogságában.

Nagyvárad egyik legelőkelőbb polgára, a kinek szerenésje volt a trónörökösöt közvetlen érintkezésből megismerni, a következőket mondotta a fenségről:

— A fenséges ur mindjárt az első percben elragadó és őszintén bevallva, zavarba is hozott bennünket. Mint ahogy természetesen és érthető is, előre tájékozva voltunk a fogadtatás részleteiről, a kérdéseiről, de semmi sem úgy történt, ahogy mi vártuk. Mi egy Habsburg főherceget vártunk, airo azt képseltük, hogy annyit tud mi róluuk, amennyit mi tudunk ró a. Vártuk a szokványos kérdéseket és készen tartottuk a kimért válaszokat. Tört magyarsággal, inkább jóakarattal, mint hangsúllyal elhangzó szavakat vártunk, a fejedelmi udvariaság megszokott kifejezését és az udvari csimonia megfagyott formáit.

— Olyan tisztán és olyan természetesen jó kiáltással beszélt nyelvünket, mint egy született magyar ember. Ennyire csak egy olyan nemzet nyelvét tanulja meg az ember, amely iránt a rokonszenvenél és érdeklődésnél többel: szeretettel viselkedik.

— Udvari, fenséges ceremóniát vártuk és szembetaláltuk magunkat a legkevesebb, legűdőbb közvetlenségge. Aki látta, hogy Öfersége a vonatról leszállva, karonfogta Csiffra Kálmán dr. főispán urat és hegyen halad vele a tisztelgők sora felé, az már meggyőződött róla, hogy a magyar trónörökös századok óta nem állt olyan közel a magyarsághoz, mint Károly Ferenc József főherceg.

— A legnagyobb meglepetést

és a legnagyobb örömet Ólensége kérdéseiről és megfigyeléseiről szerzett számunkra. Szó sincs róla, nem egy előkelő idegent vártunk, tudtuk, hogy Ólenséget előre tájékoztatták egy és más felől, hiszen ez a legtermészetesebb. Erre el is voltunk készülve. Asonban jötték olyan, a dolgok lényegébe vágták, a legalaposabb tájékozottságra való igen aktuális kérdések, amelyek Ólensége váratlan lekötelező kedvességével együtt, azt his em valamennyiünket savarba hoztak. Megismertünk egy széles látókörű, a realitás iránt bámulatos érzéssel bíró, határozott egyéniséget, aki becsüli a munkát és akinek a legfőbb gondja a nép boldogsága.

— Minden magyar ember érzi már a szívében azt az igazságot, hogy „Megszentvedte már a nép, a mulat és jóvendőt.” Hogyne éreztük volna magukat boldognak, mikor országunk királya a magyar államiság sértetlenségéről olyan komoly, szinte dacos keménységgel, az ellene támadókról olyan fenyegető hangon nyilatkozott, mint ha csak Árpád nemzetségének szitnya-magyar vére folyana az ereiben.

A trónörökös Sztaniszlavszky Adelf királyi főügyésztől megkérdeste, hogy folynak-e eljárások a magyar államiság ellen elkövetett büntettek és vétségek gyanúja miatt? A főügyész válasza után erős és határozott hangon mondtotta a trónörökös:

— Szigorú megtorlásban lesz résza mindenkinek, a ki a magyar állammal szemben bünt követte el.

Námetly István kir. tanácsos, pénzügyigazgatóhoz az iránt intézett kérdést a trónörökös, hogy milyen a háboru alatt az adófizetés, különösen hogy folyik az újabb adók fizetése? A pénzügyigazgató azt válaszolta, hogy a polgárság lelkiismeretesen teljesíti kötelességét, de ahol kell, a pénz ügyigazgatóság a humanizmus álláspontjára helyezkedik.

— Nagyon helyes, — felelte a trónörökös — de, aki itthon van és pénzt keres, az fizessen.

Hát nem természetes, hogy ezek után hazánk jóvendőjében, nemzetünk boldogulásába vetett hitünk szívesebben nagyobb lett? Nem természetes, hogy örömmel dolgozunk, hiszen bish-tuak gyermekeink boldog, szabad életében. Nem tulzom a király egyéniségét, fontosságát illetőleg, de azt senki sem fogja kétségbevonni, hogy ha egy medera gondolkodó fiatal ember, II. József szenia itásával és I. Ferenc József alkotmánytisztelével és a magyarság szeretetével kerül Magyarország királyi trónjára, ez jogosan tölthet el bannünket büszke és boldog reménységgel.

— A legújabb moziszenzáció. Makóra is elérkezett a legsúlyosabb moziszenzáció, amely hónapokig tartotta izgalomban a főváros közönségét. „Boszton cászárja” a nagy amerikai film az Uránia mai műsorának színdarabja, amely kép eleven színekkel festi az amerikai pénzkirály küzdelmeit s azt a gigászi erőt amellyel minden akadályt elsöpört utjából. Az óriási hatású film csak különös sineség kép került két napra Makóra, mert Budapeston most is állandóan műsora van. A nagyszerű est iránt nagy érdeklődés mutatkozik városszerle.

Károly főherceg arcvonala:

A tőgyesi szakaszon az oroszok ismételt sikertelen támadás után végre sikerült egyes pontokon teret nyerni, a bodzai szorosától nyugatra sikeres rohammal vissza foglaltuk elvesztett vonalunkat a Kanpolung szakaszon heves füzérségi harc volt a Targuluj völgytől nyugatra a románok az éjszaka folyamán hat sikertelen ellentámadást intéztek, a Vöröstorony szorosától délkeletre spini vidékén támadásunk előehaladást tett. Ellenség 10 tisztet és egyezer embert foglyul kezünkön hagyot. A Vulkán szorosától délre is előreha ladunk.

Balkán hadszínter:

Nincs ujság.

Ludend orff.

Akik e napokban elmennek.

Adakozzunk a haretérre induló katonáknak

Jékpű erős egészséges honvéd bakák díszes zászlót hordoztak ma körül a főtéren. Betértek a boltokba, ahol mindégik zászlóra került még egy selyem s alag, még egy selyemkendő.

Bucsuakodnak a derék bakák. Mennek, talán holnap, talán holnapután, talán csak a jövő héten. Mennek, hogy erős karjaikkal, hős lelkükkel s bátor szívéikkel megalapozzák a mi bék s jövőnkét boldogságunkat biztonságunkat.

Makó város népe jnem veheti közömbösen és köszönősen ezt a buszúzkodást. Ne menjenek el a mi derék honvédeink Makóról úgy mint valami tót vagy román városból. Hadd érezzék a derék harcainduló honvédek ennek a városnak igazi magyaros vendégszeretetét s lelkesítő hozzájárulást.

Makó népe! Kísérjük ki a derék honvédeket az állomáshoz ha majd mennek. Legyünk ott mindannyian, de ne üres kézzel. A makói kamrákban még bőven akad olyasmi mivel megvendéghelhetjük az állomásnál a harcba induló vitézeket. Lássuk el őket uravalóval úgy, ahogy Kassza, Debrecen, Szeged, Miskolc, Székesfehérvár és a többi magyar városok már a harmadik esztendeje ellátják a harcba vonuló katonákat.

Tadják meg a heavéd bakák, hogy magyar városból indultak a haretérre s magyar szívek lelkesedése, imája, kíséri őket nehéz utjukon.

A makói rendőrség a legnagyobb készséggel áll segítségére a makói közönségnek. Elfogad mindenféle természetbeli adományt, amelyet majd kioszt a katonák között mikor Makóról elindulnak. Ép ezért kéri a rendőrség a közönséget, hogy olyan természetbeli adományokat hozzon amelyek nem romlandók.

A katonák indulásának napját a rendőrség tudatni fogja a közönséggel alkalmas módon.

Makó város közönségén a sor, hogy kimutassa lelkesedését és rekonszenzót mindenféle módon azokkal a katonákkal akik Makó városából először indulnak a harcok mezejére.

Elfogy a kávé.

— A kávéközpont figyelemzető körlevele a kereskedőkhöz. —

A kávé tudvalevőleg a legfontosabb élelmickek közé tartozik. Vannak emberek, akik talán egyetlen napi tudnának meglenni kávé nélkül és vannak olyan asszonyok, akik hónapokon keresztül képesek volnának eléldégetni ebből a barna léből, úgy, hogy reggel, délben, este is meglennének belőle egy-egy fél liter. Most est az élelmi cikktünk is komoly és súlyos veszély feyegeti. Est a budapesti kávéközpont ama körleveléből állapíthatjuk meg, amelyet a nagykereskedőkhöz intézett. A körlevél szerint Anglia nyomása alatt, Hollandia kivételével az összes semleges államok megtiltották a kávé kivitelét. Hollandia gyarmatai kávémenyiségének egyharmad részét küldheti Európába, míg a többi részét kénytelen Amerikában, vagy a saját gyarmatain értékesíteni. A Hollandiából hozzánk kerülő kávémenyiség összesen 4000.000 zsákra becsülhető.

Ne higgye azonban a közönség, hogy ez a mennyiség elég Magyarország polgárai számára. A pontos kimutatások szerint ugyanis csaknem tízszer ennyi kávé szokott elfogygni egy esztendőben Magyarországon a normális viszonyok között. Mivel semmi kilátás sincs arra, hogy a háboru ideje alatt a viszonyok ezen a téren javulnának, a kávéközpont a legnagyobb takarékosra hívja fel a kereskedőket és általuk a közönséget. A kávéközpont kizsámitotta, hogy ebből a mennyiségből fejenként és évenként 10 deka jut, vagyis egy őttagu családnak fél kg. kávéval szabad volna csak évenként elfogyasztani.

A körlevél épen azért arra inti a közönséget, hogy már most kezdje meg a kevesebb kávéfogyasztást és azt fokozatosan csökkentse, mert nem lehetetlen, hogy a jövőben egyáltalán kávé nélkül maradjunk. A kávéközpont, amely az összes kávékészleteket szétosztja a kereskedők között, úgy határozott, hogy a nagykereskedők legfeljebb 50 kg. kávéval kaphatnak s e mennyiséget közönségük között a legtakarékosabban

kötelesek szétosztani. A kiskereskedőknek is kötelességévé teszi a központ, hogy csak egészen minális mennyiséget adjanak, mert a közönség szereti felhalmozni a készleteket. A most meglévő kávémenyiség már csak az év végéig elég és ha akkor nem érkeik Hollandiából új szállítmány, úgy bizonytalan időre be kell szüntetni ennek a tápláló és vérpessidő itának fogyasztását. A központ épen azért arra figyelemzeti a kereskedőket, hogy a beálló hiányok és savarok miatt ne forduljon hozzá, mert hiába tess neki szemrehányást, ugyanis a kávéközpont a bajokon képtelen segíteni.

Az árak egyensulya.

Egy garda értelmes levelet írt a szerkesztőségnek, melyben a drágaság aránytalanságáról ír, nyugodt hangon. A levele olyan érdekes, hogy külön megjegyzés nélkül ismertetjük:

A háboru előtti években, a jobb években volt a buza ára 8 forint, később felment 11 forintra, azaz 22 koronára. A háboru előtt a kereskedők és iparosok mindig a gabona árához mérték intették a portékájuk árát; ha a buza volt 8, vagy 10 forint, ugyanennyi pénzért meg lehetett venni a legjobb pár eszimat, szinte a szabónál egy közönséges egész 6 tőző kész ruhát is, ember részére és így ment ez az ár a rőfőskereskedőknél is. Mindenki a gabonaárhoz mérten alkalmazta portékája árát, bármiféle iparos, vagy kereskedő is.

Amióta a háboru dul, a gabona ára kétszeres árra emelkedett (lehet, hogy még magasabb árra is emelkedett volna, ha a kormány nem maximálja az árakat, a gabonáét és a többi élelmiszert is). És most az a kérdés, az iparosok és a kereskedők miért nem a gabona árhoz mérték adják árúikat? Ha most 44 korona egy métermázsza buza, akkor egy pár eszima árának is sem volna sokkal magasabb árúak lenni, nem mint most: 140—150 kor., vagy a szabónál egy télikabát 170 kor., vagy még ennél is több. Vagy a rőfőskereskedőnél, aki ezelőtt 25, vagy 30 krajcárért adta rőfét bizonyos anyagának, most 6—7 koronáért adja. A tízszeresnél több árat ki bírja ki? Az a szegény munkás mennyi idő alatt keres egy pár eszimára valót, vagy csak egy pár papucsa rávót is, mikor ez is 40 korona körül van, a munkabér pedig — a nagy drágasághoz mérten alacsony. Tehát miért nem maximálják ezeknek is az árát?

A termelőknél háskutatásakat tartanak és fölöséget bekívánják, a kereskedőknél, akiknél talán van fölösleg elrejtve, ónáluk nics háskutatás, ók még mindig a magasabb ár után vágyakoznak. A ruhás kereskedőknél is ugyilátzik nincs hiány, mert az üzletek tele vannak ruhával, de azért oly drága, hogy nem lehet kibírni az árát.

Tehát röviden előadva: csak úgy lehetne segíteni a nagy drágaságot, ha nem volna szabad semmit, egyszóval a gabonaárhoz mérten a kétszeres áránál feljebb

adni se iparosnak, se kereskedőnek, egyssével senkinek. Rendszabályozzon meg a kormány mindenkit egyfermán, mert míg ez meg nem történik, addig mindig emelkedik a most is tulmagas ár.

NAPI HIREK

— ELJEGYZÉS. Bálint Etuska és Kocsis Imre jegyesek.

— Az üzemekbe fölvehető, vagy ott meghagyható személyek. Mivel az egyre mára érkező kérdések köztől arra lehet következtetni, hogy a nagyüzemség nincs tisztában azokkal a feltételekkel, amelyek mellett bármiféle hadköteleseket üzemükbe alkalmazottak gyanánt föl lehet venni, mértékadó katonai helyről a következőket köslik velünk: Egy üzem hadköteleseket általában csak akkor vehet föl, azoknak ottan való maradását csak akkor remélheti, ha a fölveti alkalmazottak — legyen munkájuk kvalifikált avagy nem — a következő katonai osztályozások alá esnek: I. Szemlén voltj népfölkelésre kötelezettek, akik a szemlén — mint az a népfölkelési igazolványból kitűnik — a következő osztályozást kapták: népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmatlan. Fölízüvisgálat utján a fölízüvisgálati határozatok alapján a hadsereg (honvédség, népfölkelés) kötelékéből a bocsaót legényesség, amelyet a következőképpen osztályoztak: rokkant, fegyverképtelen, amennyiben az ilyen személyek nincsenek tényleges szolgálattételben, rokkant, minden népfölkelési szolgálatra alkalmatlan, ez idő szerint alkalmatlan a szolgálati alkalmatlanság kimondott tartamára, minden népfölkelési szolgálatra alkalmatlan, minden véderősszolgálatra nem kötelezett személy. Egyéb osztályozások alá eső véderősszolgálatra kötelezettek fölvetésénél, illetve olyan évfolyamnál, melyet még nem hívtak be, mindig számolni kell az illetők fegyveres szolgálatra való behívásával, mivel fölmentés meg nem engedhető.

— Rendőri hírek. Felhívatnak az erdélyi Hengya Szövetkezet elnökétől vesetői és boltosai, hogy asonnal jelentkezzenek a rendőrség 7 sz. szobában Takács detektívnel. Ugyancsak ott jelentkezzenek Koner Márta barcsarcsnyói menekült is. — A Makón tartózkodó összes menekültek felhívatnak, hogy hogylétükről és lakhelyükről asonnal értesítsék a hirtéren levő hozátartozóikat, mert napenként több ily értelmű megkeresés érkezik, hogy dacára annak, hogy Makón már rendes lakással bírnak a ellátásukról gondoskodás történik s est nem közlik a családjuk sorsa felett aggódó katonákkal.

— Ötvenhat gyermeket szült. A bécsi orvos egyesület hivatalos lapja írja a következőket: Dissantia olasz orvos jelentést tett az olasz orvos egyesületnek egy olasz házaapárról, amely Taganó községben lakik. Az asszony 40

éves, a férj 46 éves, földmives, az asszony eddig összesen ötvenhat gyermeket szült. Többször voltak hármas, négyes, de egy ízben hatos ikrei is. A gyermekek közül csak néhány született élve és érdekes, hogy az ötvenhat gyermek közül a legelsőül született leány maradt életben és minthogy főt, hogy hasonló sors éri, mint az anyját, apóca lett.

— A Nyugat Ignotus, Adi Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi, kritikai és politikai folyóirat 1916. évi november 1-i száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: TARTALOM: Szomori Dezső: Mándy Kázmér öngyilkossága (Novella.) Kaffka Margit: Litánia (Vers.) Vas Ferenc: Az állam igényei és a magángazdaság. Lekiel Menyhért: Negyedik Henrik. Tersánszki J. József: Emeld fejemre (Vers) Révész Béla: Vihar (Minature) Szép Ernő: Lányoknak való nóta (Vers) Móric Zsigmond: Hősök (Novella.) A politika mögül: Ignotus: Polgár szocializmus — Fenyő Miksa: Stürgkh gróf — Gellért Oszkár: Tittoni a Prinz Friedrich Wilhelm fedélzetén — Ambrus Zoltán; Háborus jegyzetek. Adi Endre; Versek. FIGYELŐ: Schöpflein Aladár: Zsuzsi (Barta Lajos parasztvigjátéka) Tóth Árpád: Balázs Béla: Lélek a háboruban. Bálint Aladár: Bálint Rezső képei. Bálint Aladár: Jávör Pál kiállítás. Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Elek Artur, Halász Imre Kaffka Margit, Lackó Géza, Móric Zsigmond, Osvát Ernő, Schöpflein Aladár, szerkesztőség és kiadóhivatal; VI. Vilmos Császár-ut 51. szám. Szerkesztőségi órák d. u. 4 től 6-ig. Előfizetési árak; Egy évre 28 kor, félévre 14 kor, egyes szám ára 1 kor. 40 fill, megjelenik minden hónap 1 én és 16-án. Telefon; 63—50. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Hirdetmény.

O-Földeáki rét birtokomon levő hagymaföld bérlőit értesitem, hogy a hagymaföld kiosztása f. évi november hó 9 és 10-én fog megtörténi. Kedvezőtlen idő esetén új határnap fog kitűzteni.

Földeák, 1916. nov. 6.

Návay Tamás.

REGÉNY.

Egy világvéres rajtalmal.

(1809)

129. fejezet.

A második összecsapás.

Ő már tudta, hogy miért? És a szappanos okosta mai peohjét: Ennek az embernek a jelenlétében nyerni csakugyan nem lehet!

Zsebrötötte társját és fölemelkedett.

Nehogy pedig a jelen voltak azt higgyék, hogy őt a kétszáz ezer frank bántja, mosolygást erőltetett ajkára, s könnyű késmordulattal intett a csompiének:

— A viszontlátásra!

A termeket gyors léptekkel elhagyva, lement a parkba! Első terve az volt, hogy egyenesen haza megy és csomagol.

De már a következő percben lemondott arról. Ne lássa őt gyávának Szappanos! Most már uyis utána jönné a bizonyára kellemetlenséget okozhatna neki. Jobb lesz tehát mindjárt átesni rajta! Meg kell ejteni a leszámolást!

— Sainte sejténi látszott, hogy Szappanos követi őt, most megállt és hátrapillantott.

A félszemű csakugyan jött! Hosszu két oldalt vállaira csüngő ősz haj volt rajta és hosszú fehér szakáll. De azért, aki őt jól és közelről ismerte, e maszk dacára kitalálta, hogy ő az.

Közel érve, a félszemű hirtelen körüljártatta tekintetét s mivel e pillanatban két ur éppen arra jött, tiszteletteljesen megemelte széles karimájú olasz kalapját s így szólt alázatosan:

— Jó napot, gróf ur!

Romlaky nem viszonozta a köszöntést s fagyosan nézett rá, ezzel is mutatni akarván, hogy nem fél tőle.

Az idegen arak elhaladtával Szappanos illés hirtelen kiegyenesítette görnyedt hátát.

— Tehát megtaláltalak, Korbay!

— És mit akarsz ezzel mondani?

— Azt hiszem, ezzel mind meg van mondva! Talán bizony nincs is okod rettegni ettől a találkozásától?

— Nekem nincs!

— Azért talán, mert itt Romlaky gróf vagy?

— Legkevésbé sem! bigyeszté ajkát Korbay. Egyszerűen nem félek tőled!

— De hátha mégis félhetsz? Mit gondolsz, hátha teleplezlek?

— Ezt nem teheted!

— Miért nem?

— Egyszerűen azért, mert ez által magad alatt vágnád a fát. Neked is ép anny, sőt még több okod van eltitkolni igazi nevedet, mint nekem.

— Több-e? kérdé Szappanos gunyosan. Azt hiszed! nem tudom honnét van oly sok pénzed?

— Segnap nyertem egy milliót.

— Tudom, tudom. De már előbb volt pénzed!

(Folyt. köv.)

Makói Uronia Színház

Szordán, 1916. nov. 8-án,

Szenzáció amerikai kép!

BOSTON CEZARJA

Egy amerikai karrier története 5 felvonásban.

A kérők Vigjáték

Előadások kezdete 6, és fél 9 órakor.

Katonák őrmestertől lefelé a jegy felét fizetik, kivéve vasárnap este

— Keresünk a „Makói Független Ujság” 1916 január 5, február 1., 6 és 14-iki, március 13-iki, valamint a május 2-iki példányai-ból egy-egy számot. Akinek megvan, sziveskedjék behozni kiadóhivatalunkba.

Értesítés.

Felkéjük azon helybeli kereskedőket, akik Makó város részére érkező hatósági cukor elárusításával foglalkozni óhajtanak, hogy ebbeli igényüket f. é. november 10-ig nálunk bejelenteni sziveskedjenek.

Ehrenfeld és Spitz.

Föld hagyma alá

Igen káros károsodás

20 katasztrális hold föld

hagyma alá, esetleg egy társaságnak is, olcsón és rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett átbeadó.

esetleg örökös eladó

Értesíteni lehet!

Özve Dr. Kiss Pálnival Hajnal-utca 13. sz. a., vagy a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

Eladó

egy jursi magkő 14 hona-
pos kitűnően fejei és 4 új
ablak Túr-utca 3. szám alatt
a honvédben

Kardos István
megtekinthető.

Talpaítassa

cipőjét Ifj. Kovácsné Rákóczi-
utca 35. szám alatt hol min-
dennemű rendelést és javítást
olcsón és gyorsan eszközöl!
Volt Molnár féle ház az érben.

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-
sorok, szájpaddás nélküli, arany-
ból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog
színevel azonos porcellánból.
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hibás fogsorok
átalakítását vállalom, 23 éves
fogtechnikusi gyakorlatom alatt
ölb évén át Budapesten és
Berlinben is szerzett tapaszt-
alataim felbátorítanak arra,
hogy ezen szaktudásomat a
nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel:

Seress György

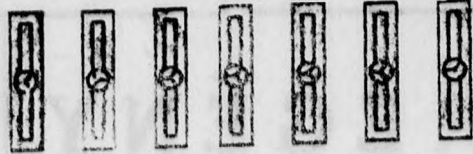
vizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Böhm-féle ház, Makón.

Jó és olcsó

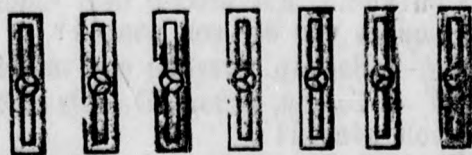
munkát ha óhajt, forduljon
teljes bizalommal az alant irt
céghez. Üzlettemben ruhatisz-
títást, javítást, átalakítást
**női és férfi ruha-
neműekben elvállalok**
Kíváncsi házhoz megyek.
A n. é. közönség szíves párt-
fogását kérve, vagyok kiváló
tisztelettel:

Nagy István

szabó-master, Hajnal-utca 14.

**Hirdetések
fölvételnek
a kiadóban.**

Új kocsikat, vetőgépeket, tü-
kőrcél ekéket darálóköt, bo-
ronákat, g'polajokat és kocsi-
kenőcsöt legelőnyösebb árban
szállít

Glück Samu

gépraktára.

Ratkai Ferenc gérektulajdonos
gabona vagy hagyma föld
elszántására elvállal

ugyanott arankmentes heremagot
nagyban és kicsinyben kaphatók.
Értekezni lehet: Váradi utca ven-
dégüljében 48. szám alatt

Vadászfegyver

teljesen új eladó.

Fegyverműhely,

Szécsenyi-tér 5. szám.

!! Nagy megtakarítás !!
üzleteknek, gyáraknak mal-
moknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósabb

PAPÍRSPÁRGÁT

Csomagolásra 2, 2½ 3 és 4 mm.
vastagságban kg-ként K 350,
100 kg. K 340 —.

Postacsomagokhoz kg-ként K
420, 100 kg. K 400 —.

Szölkötőréshöz (2 és 2½ mm.)
kg-ként K 350, 100 kg. K 340.

Zsákszinegnek 4 mm-esből vágva
és kötegelve kg-ként K 360,
100 kg. K 350 — árban száll-
ítja pécsi raktárából után-
vételt a

Pécsi Kereskedelmi és Ipar-
bank R. T. áruosztálya Pécs.
5 kg-nál kevesebb nem küldhető.

Papirkötelek.

Elismerő nyilatkozatok,

Nagyobb rendeléseknél engedmény.

Eladó ház.

Soványi-ut 1 szám alatt a csőz
ház mellett levő H Á Z A M
szabadkézből eladó.

Értekezni lehet a fenti szám
alatt.

Makulatur papir

nagyban és kicsinyben pható
A „Makói Függőlen Ujság”
kiadóhivatalában.

Egy kisasszony

egy 4 éves gyermek melé felvéte-
lik. Cim a kiadóhivatalban

Eladó föld

Apátfalvai határszélő II ka-
tasztrális föld, tanyapöletekkel
együtt örökáron szabadkézből
ELADÓ. Értekezni lehet:

Balogh Antal

tulajdonossal Páva-utca 8 sz. a

Káposzta

kapható jutányos árban De-
zseffy-tér 27. szám alatt a
Ludpiaccal szemben.

Miután folyton drágul aján-
lom a gyors beszerzését.

A Makói Önszegélyző Egy-
let mint szövetségi (Hunyadi-
utca, makói takarékpénztár
épület) ujjannal megnyílt

zálogintézte

a legmorsékeltebb kamattal és
legelőnyösebb feltételek mellett
köcsönöket ad

ékszerekre, arany és ezüst-
neműekre, értékpapírokra,
sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra.

Takarékintézet elnyós kamattal
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, váltóra és köte-
lezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
d. u. 3—5-ig.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer: szeplő, má-
folt, arc-, légvörösség és min-
denféle bőrfisztálanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfűző szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona,
Vilma-hajpor 1 korona, Vilma
szappan 10 fill, Hajfűző 1 K.

Ezen piperezerek több kiállításán
érmekkel lettek kitüntetve.

Marhabört,

lőhbört, juhbört, nyulbört, hány-
bört, csikóbört és mindenféle
bőrököt és gyapjút, a legma-
gasabb napi árban veszek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc-utca 48 szám.
Fécsnai bormérés mellett.